

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény:
főpíacz, VECSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
KAROLY könyvkereskedésében és a
szerkesztőségnél. Egyébt a postahiva-
talok útján.

Hirdetési díj:

Öthasábos petitorsórt 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
izbéli hirdetések, alku szerint a
legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beigtatásért külön
30 kr.
„Nyiltér”-en megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentellen beküldött
köziratok nem vétetnek tekintetbe. —
Ugyazintán kéziratok nem adatnak
vissza.

Női ipar.

Debrecen, ápril. 13.

A múlt évben megalakult női ipar kiállítási bizottság a folyó év augusztus havában Budapesten női parczikékból és kézi munkákból országos kiállítást fog rendezni, s e cél mentül sikeresebb elérése tekintetéből Kiss József kertületi tanfelügyelő urnak kiváló ügybuzgalommal szerkesztett felhívását alább közöljük.

Valóban a női ipar fejlesztése nagyon fontos és kiválólag hazánkban, hol eddigelé a nők általában egyedül csupán a házi gazdasági foglalatosságban neveltetvén, a családok véletlenül bekövetkezett szerencsétlensége, vagy a kereső családok elhalála következtében a leánygyermekek önfentartási eszközök hiányában vagy cselédi szerepre lettek kárthatva, vagy pedig ha ebben nem bírtak elég kitérővel, a könnyelműség labdájaivá váltak.

A nőknek is önálló, tisztességes megélhetését a női ipar fejlesztésével biztosítani, a nőnevelő intézeteknek, s általában a társadalomnak egyik fő kötelessége, s épen ezért üdvözljük mi az országos női ipar kiállítások eszméjét, melynek kedvező hatása nem fog elmaradni.

Debreczen városnak nem csak nőnevelő intézetében, hanem általában minden leányiskoláiban dicséretes buzgalommal tanítatnak már régebb idő óta a női munkák, és épen ezért reméljük, hogy a tervezett kiállításban Debreczen város nőjei, leányai, fényes eredménnyel fognak részt venni.

Párt-ügyek.

Élesden e hó 14-én a közjogi ellenzék tartandja értekezletét; felhívjuk reá ottani elvbáratink figyelmét.

Félegyházán pártunk Balogh Imre ellen Szőke Istvánt, N. Atadon a kormány-párt által most fölléptetett Papp Kálmán ellen Szabó Kálmán lépteti fel. O-Liszkan nincs más jelölt mint pártunk eddigi képviselője: a derék Hegedüs László.

A kormánypárt Losonczon ismét a muszka vezető volt cancellárt, Forgách Antal grófot, a kisjenői kertületben Ormós Péter aradi aispánt s az uzdini kertületben Polyt ellen Nikolics Feodort lépteti föl. Hir szerint Csemegi Károly legfőbb ítélőszéki tanácselnök is képviselőjelöltül fog fellépni a jövő országgyűlésre.

Pártunk Csormán e hó 18-án s az általános ellenzék Veszprémben május 1-én értekezletet tartand.

A brassómezei románok elhatározták, hogy az ellenzékre fognak szavazni.

Az aranyjárdék konverziójáról szóló törvényjavaslat magában foglalja a négy százalékos járdékpapírok maximális összegét, melyek hatszázalékos járdékpapírokként kibocsáthatatnak. Az árfolyam és időtartam iránt nincs semmi megállapítás.

Szalay képviselő perbe fogva. A kormány kortesfogásainak száma ismét szaporodott eggyel: ez a képviselők és

képviselőjelöltek terrorizálása, hogy választóikhoz ne is merjenek beszélni s így azok hozzáférhetőbbek legyenek a korteseinek. Mint ugyanis az Ellenőr írja, Szalay Imre orsz. képviselő ellen a ház utolsó ülésében is fölmeltett somogyei manifesztum miatt megindított a törvényes eljárás. Alapul a btönyv 172. §-a szolgál, mely az osztályok ellenei gyűléltre való izgatásról szól.

Szerbia királysággá emelése.

Mióta Románia királyság lett, az agitáció a szerb királyság érdekében a prágai Politikai híre szerint élénkebben folyik, mint valaha és pedig Milán fejedelem és kormány legteljesebb támogatásával. Ha ez agitáció még nem öltött oly alakot, mint várható volt, ez nem a fejedelem és a kormány vonakodásának, hanem azon körülménynek tulajdonítandó, hogy Milán fejedelem nem mellőzheti azon kérdést, képzelhető-e állandóan, ha nem is Szerbia, mint királyság, hanem az Obrenovics-ház, mint királyi család a nélkül, hogy a királyi koronát nem Risztics kezéből kapná?

A debreczeni birtokviszonyok alakulása s a kaszáló-kérdés.

VI.

Majd később 1855. év febr. 28-kán felterjesztette Csorba János a helytartósági osztályhoz azon szerződési tervek mintáját, vagy fogalmazványát, melyeket az erdős és erdőtelen pusztákra vonatkozólag az örök jognak átboctatása alkalmával a földbirtokosokkal kötni szándékozott; egy-szersmind ugyanazon évi márczius 21-ről kelt község tanácsi határozatban nyomatékos kifejezést adva annak, hogy a tanya és kaszáló földek örökös birtoklása már nem csak kimondatott, hanem azoknak örök bevallása a felsőbb rendelt leérköztével azonnal foganatba is fog vétetni: több rendbeli felhívásokat intézett a polgárokhoz, hogy a kiszabott előlegeket fizessék.

A földbirtokosság azonban a nem rég mult csapások által minden pénzétől és egyéb vagyonától is megfosztva lévén, az örökítési-díj előlegek befolyása a városi pénztárba lassan haladt.

Csorba polgármester által számos hirdetések intézettek a földbirtokosokhoz azon felhívással, hogy az örökítési-díj előlegeket gyorsabban fizessék, mindenki felhívásban különösen nyomatékkel említettvén meg, hogy mind az erdős, mind az erdőtelen pusztabeli birtokokra az örök birtokba boctatás, illetőleg az addigi igeiglenes birtokoknak örök birtokká átváltoztatása felsőbb helyen megengedtetett.

Felémliendők különösen a 7130/854/6842/854. 3009/855, és 4605/855. sz. a kibocsáttott hirdetései Csorba polgármesternek, melyekben a tanyabirtokosok mellett az örök birtoklásról felsőbb helyen szinte biztosított esere kaszáló birtokosok az örökítési-díj előlegek fizetésére azon hozzáadás-sal szorgalmaztatnak, hogy azt minden kényszerítő eszköz bevárása nélkül annyi inkább fizessék, mert különben zálog-földjüket a zálogsumma visszaadása mellett elvesztik.

Majd később az 1855. évi márt. 21-én az erdőtelen pusztákra vonatkozó osztályozásnak a község tanácsban történt előterjesztése alkalmával, Csorba János az akkori község tanácsal — melynek határozata nyomtatásban kiosztatott — határozatilag nyilvánította, hogy az erdős és erdőtelen puszták vagyis kaszáló és tanya-földek örök birtoklása már nem csak kimondatott, hanem örökbevallása is kevés idő mulva foganatba vétetik, és hogy annál fogva az illetők ujjolag felhívassanak, hogy addig is, míg az örökbevallások meg-

történhetnének — későbbi betudás mellett az 1855. évre minden nyilas föld után 25 pfrot, minden bogjás kaszáló után 2 pfrot 17 1/2, frt előlegesen fizessenek.

Az 1855. évi febr. 28. felterjesztett örökítési szerződési tervek vagy formulá-rék a helytartóság által megerősítve már azon évi május 3-án 5555. sz. a leküldet-tek, s azokat Csorba János polgármester azon hó 14-ik napján tartott tanácsülés-ben tárgyalta és az ezekre vonatkozó 4605. sz. végzést kinyomatta. — E vég-zésben magára az örökítési ügynek elővi-telére, a megerősítést nyert szerződési min-ták kiadásával, a már előbb megalkotott birtok rendező választmányt megbizta, a tanya és kaszáló-birtokokat pedig azon fenyegetés mellett szállítja fel ismét az örökítési díjak előlegezésére, hogy nem fizetés esetén a zálogos ösz-szegnek visszafizetése mellett birtokai-k tőlük elvételnek és másnak adatnak, mely fenyegetés némi jogismerettel bíró ember előtt — ki tudja hogy e fenyegetést teljesíteni a városi tanácsnak hatalmában nem áll — mulatságos volt, de a törvényes ösmere-tekkel nem bíró igen nagy többségre néve veszélyesnek látszott, és a legerősebb kény-szerítést foglalta magában, mert hatóság-tól jött és tanács végzésben volt olvasható.

Ugyanakkor ugyanazon szám alatt Csorba János polg. mester egy hason tar-talmu hirdetést is hordatott szét, melyben tudatja, hogy a helyben hagyott minták szerint az örökítési szerződés ünnepe-lyesítése illetőleg érvényesítése azon évi ju-nius 15-ik napján mind az erdőtelen mind az erdős pusztákra néve meg fog kezdetni.

Ugy látszik Csorba János polg. mester előbb végleges örökítési szerződést ter-vezett kötni az erdős puszták birtokosaival is, épen úgy mint az erdőtelen puszták birtokosaival; de idő közben meggyőző-dött arról, hogy miután az 1854-év től fogva 1861 végéig fizetni kikötött tehát jó rész-ben még későbbben fizetendő örökös rá-tákat a miatt mert az erdős puszták egy-nileg felmérve s az egyes birtokosok bir-tok területei tudva nincsenek, s így azt hogy valóki birtokához képest bogjason-ként 3600 □ öllel számítva hányszor 28 pfrot tartozik fizetni kiszámítani nem le-het, — a kaszáló birtokosok valója határozott számban ki nem fejezhető, és a város biztosítására be sen lesz táblázható: arra határozta magát, hogy végleges szer-ződés helyett egyelőre az erdős puszták felméréséig csak ideiglenes szerződést kö-tend, melyben a birtokosok megnyugtá-sára beigtattassék, hogy birtokának örök-birtokképpen egészben megtartására néve biztosítatik azon hozzáadással, hogy az örökítési árt vagyis a 12 pfrotot zálog summa betudásával 40 pfrotot 3600 □ ölenkint fizesse; másrésztől, hogy addig is míg a felmérés eredményéhez képest mindenki birtok területének mennyisége ki-tudathatnék az örökítési árba betudandó-lag annyit legalább fizessen, hogy minden régi bogjás kaszálóra a zálog summával együtt 40 pfrot befizetve legyen.

A női ipar-kiállítás.*)

Debreczen, ápril 13.

Sajtó útján már több ízben történt közhírré-tétel, s figyelemztetések és felhívások után tudva van ezimzett előtt, hogy mult 1880. évben megalakult országos női ipar-kiállítási bizottság elnöksége f. évi augusztus hónapban női iparicikékből és kézimunkákból országos kiállítást rendez Budapesten. — „Ennek főcélja feltüntetni azon iparágakat, melyekben a Magyaror-szági nők foglalkoznak, hti képet nyujtani

* Nagyméltóságú, s méltóságos s fötisze-lendő és nagyágos Dr. Samassa József, Lipov-niczky István, Pásztély Kovács János, Révész Bálint, Husly Károly, rom. kath., görög és ref. érsek, püspök s rom. kath. prépost uraknak ajánlva.

a női kézimunka eddigi haladásáról, az abban nyilvánuló izlés fejlettségéről: végre szakjelentésekbe foglalandó javaslatok által alkalmat szolgáltatni a netaláni hiányok pótlására és a nők munkakörének terjesztésére.” Ezen nemes intézkedés azonban esakis egy valósíthatatnak meg, és ezzel kapcsolatosan a kiállítás sikere akkor leend valóban biztosítva, ha hazai leányiskoláink és nőnevelő-intézetek ab-ban minél tömegesebben fognak résztvenni és ez annyivalinkább is égető és elodáz-hatatlan szükség, mert ezen leánynevelő-intézetek vannak első sorban hivatta „a női kézimunka tanítása által egyrészt gondoskodni arról,“ hogy (életük későbbi szakában, midőn háztartást vezetőkke, sőt annak éppen egyik fentartójává leendenek) „minden nő házi körében, mint nő, minden irányban megfeleljen hivatásának, s a női kézi-munka okszerű hivatása gyakor-lása által az otthon kormányzatát a ház-tartás igényeinek megfelelőleg vezesse, — másrészt arról, hogy a közép osztály azon leányainak, kik támasz nélkül lépnek a világba, egyes kézimunkaágak gyakorlati és tökéletes elsajátítása által alkalmat szol-gáltassanak existenciájuk biztosítására.” — E szempontból fogva fel az országos női ipar-kiállítást, annak legerősebb és leg-értékesebb részét a nőnevelők és leány-iskolák növendékei által részint női kézi-munkákból, részint pedig a háziiparnak egy vagy több általok már eddig felölté-ág. — Ol már e czélra készítendő és a ki-állítási III. osztályába beosztandó tárgyak-nak kell mindenestre képezniük; s ez minden bizonnyal sikerülni is fog, ha az említett leánynevelő-intézetek igazgatói s nevelőnői és előjárói a fentebbiekben jel-zett eszmék nemességétől és az ügy szent-ségétől áthatva, az országos női ipar-ki-állítást a maguk körében lelkes ügyszere-tettel, s buzgalommal és kellő erélyvel anya-gilag és erkölcsing gyamolítani fogják, melynek megtevésére legyen egyes ható-sága alá tartozó leánynevelő intézetek is-kolai hatóságait buzditólag felhívni és in-tézkedésének eredményéről annak idejé-ben engem értesíteni.

Nagyméltóságú közoktatási m. kir. minster ur ő excellentiája az országos női ipar-kiállítás ügyének lehető legsikeresebb előmozdítása végett f. évi mártius hó 6-án 5972. sz. a hozzá intézett rendeletéhez mellékelt nyomtatványokból a kiállítás általános szabályzatát magába foglaló „Be-jelentési iv” 2 példányt 1 /2. alatt, — a végrehajtó bizottságnak a „női ipar-kiállítá-sra” küldendő tárgyak bejelentésének, elküldésének, s a tervezett kiállítás meg-nyitásának, bezárásának és az oda küldött tárgyak hazaszállításának kitűzött hatá-ridőjére vonatkozó jelentéséből 2 /2. alatt szinte 2 példányt, végre a kiállításra fel-küldendő kézimunkákhoz tájékozas végett szükséges s a kiállítási elnökség által e czélra kiküldött mintákból azon tisztelet-teljes kéressel van szerencsém átszolgájt-atni, hogy (Cimed) a hatósága alá tar-tozó egri érseki, nagyváradi rom. kath. és munkácsi-ungvári gör. cath. püspöki egy-házmegekből Hajdumegyébe kebeleztet egyházaiba, továbbá a debreczeni és alsó-szabolcs-hajdumegyeyi ref. egyházmegyék-ben azoknak nagytiszteletű esperesei által az egyes egyházak között a legmelegebb ajánlat és azon felhívás mellett köröztetni méltóztassék, hogy különösen a hajdu-bő-szörmenyi, szoboszlai, nánási, földesi, ka-bai ref., — debreczeni rom. kath. és haj-dudorogi gör. kath. leányiskolák tanítói és tanítónői, kik iskolájaikban a női ké-zimunkákat és a háziiparnak több ágát szép (a h. bősörmenyi ref., debreczeni rom. kath. és h. dorogi gör. kath. leány-iskolákban pedig K ö v é r E m i l i a, M o l - n á r J a n k a és K ü z m ö s R ó z a t a n i - t ó n ö k minden tekintetben kitűnő) si-kerrel és eredménnyel tanítják, növendé-keiknek a női ipar-kiállítás III. osztályába küldendő tárgyakat készítsenek.

Mint hogy minden nő kézimunkákkal és esetleg a háziipar egyik vagy másik ágával foglalkozó leányiskolákban a tanítók növendékeikkel az évi zárvizsgákra többféle munkát szoktak készíttetni, azokat igen czélrészten felhasználhatják a kiállításra leendő felkiállítás végett; ugyanazért kegyeskedjék (Cimed) a nevezett tanintézetek előjáróit és iskolaszékeit figyelmeztetni és azoknak jóakarátába és ügybuzgalmába legmelegebben ajánlani, hogy a felügyelők alá tartozó leányiskolák és nőnöveldék tanítóit utasítsák oda, miszerint a kiállítás megnyitására f. é. augusztus hó 14-ig történt elhalasztása folytán elegendő idejük lévén az oda küldendő tárgyaknak, gondal, jó izléssel és különösen való elkészítésére, használják fel az időt szorgalommal, és az évi zárvizsgákra készítendő munkákat már jó eleve tervszerűleg és a kiállításra leendő felkiállításra való tekintettel készíttessék el növendékeikkel, még pedig annak figyelembe tartása mellett, hogy az egyes női kézimunkák és iparcikkek (p. o. kötés, horgolás, himzés, művirágok, asztal- és nyakkendők, ágyszerítők s kezttyúk stb.) a háziipar egyes ágaiból (p. o. a szalma s vesszőfonás, gyalt forgácsal és falevelekből való dolgozásokból) készített kiállítás tárgyaknak a kezdetlegességtől a jóig és tökéletesig történt haladási fokozatok szemléltetővé tétessenek.

A tervezett kiállításra vonatkozólag a leány iskolákkal és nőnöveldékkel tájékoztató végzet alább következőknek mielőbb leendő tudatására mély tisztelettel van szerencsém fölkérni (Cimedet).

1. Az országos nőipar kiállítás határnapjai a végrehajtó bizottság a f. évi febr. hó 14-én tartott ülésének határozata szerint következőképpen állapították meg: a.) Bejelentések elfogadtattak: 1881 évi július 1-ig, s azok „Az országos nőipar kiállítás iródjának: Ferencziek házára I. emelet” küldendők. b.) A tárgyak beküldendők július 1-től július 16-ig. c.) Megnyitás augusztus 14-én d.) Bezárás október 16-án. — e.) A kiállításra felküldött tárgyak el (haza) szállításának záros határideje november hónap 1-je. Az ez ideig el nem vitt tárgyak a kiállítási pénztár javára elárvereztetnek.

2. Minden a hazában nők által készített és kiállításra méltó iparcikk és kézimunka elfogadtatik, melyek az ott rendelkezendő V. osztály közül a munka nem szerint egyikbe vagy másikba fognak beosztani. „A kiváló tárgyak különösen az első osztályhoz tartoznak a bizottság által rendezendő sorsjáték számára megválasztottnak. — A sorsjáték nyerevényeit csupán kiállított nőiparcikké és kézimunkák képezhetik. Az első csoportba tartozó tárgyakra az eladási ár okvetlenül kiteendő. Az eladás közvetítéséről a végrehajtó bizottság gondoskodik közgei által. Az eladás után 5% közvetítési díj számítatik.”

3. „Szabadságában áll az feleknek saját szekrényüket, illetőleg álványukat használni. Úveg szekrényekről a bizottság csak korlátolt számban gondoskodik. Asztalokat a bizottság díj nélkül ad.”

4. „A kiállításra bejelentett tárgyak a beküldés előtti héten egy előjegy által megvizsgáltatnak, s a kiállításra nem méltó tárgyak visszavettednek. Az előjegy minden városban a vidéki bizottság, — melynek szervezéséről a végrehajtó bizott-

ság gondoskodik, a központban pedig a végrehajtó bizottság által alkotandó külön bizottság képezi, mely azonban felbírói jogát a szükséghez képest a vidékről ke-
kező összes tárgyra is kiterjesztheti.”

5. „A végrehajtó bizottság a hazai közlekedési vállalatoknál gondoskodni fog a lehető szállítási kedvezmények kieszköz-
léséről. Beszállító, csomagoló; felügyelő közegek szervezetenek, melyek egész a tűzbiztosításig és esetleg visszacsomagolá-
sig minden megbízást teljesítenek. — Ezen szolgálatok a felek által részbeni vagy egészben igénybe vehetők, de a tűzbizto-
sítást kivéve — nem kötelezők. — Az ezekért járó mérsékelt díj arányosan ki-
vettedik, s a kiállítás bezártakor fizetendő. — Szigorú intézkedés történik göngyök-
nek pontos megőrzése és a tárgyaknak azokban leendő visszaszállítására iránt.”

6. „Térdíjak: fal tér folyómétere (egy és fél méter magasságon felül) 1 frt, fal melletti tér 2 frt. szabadon álló tér 4 frt. szekrényben 6 frt. A fizetendő tér-
díj minimuma 1 frt. Azon kiállító ki tár-
gyai után csak minimális térdíjt fizet, ezt a bejelentéssel tartozik beiktatni. A többi tér-
díjak a tárgyaknak egyidejűleg lehető-
leg postai utalványon küldendők be.”

7. „A III. osztály: Nyilvános és magán leányiskolák és intézetek, tanmü-
helyek csoportos kiállítása. Az e csoportba tartozó kiállító az első osztályra kizsa-
bott térdíjak felét fizetik.”

Leányiskoláinknak s nőnöveldéink-
nek és az ezen intézetek tanítóinak a budapesti országos nőipar-kiállításra való részvétele hazafias dolog, és azonkívül egy részről a kiállítókra nézve is sok tekintetben anyagilag hasznos, de megmá-
részről a „női munka képességnek helyes irányban való terjesztése társadalmi és közgazdasági szempontból hazánkban is egyaránt kiváló jelentőséggel bír, mert a nők foglalkozását erkölcsi irányban elő-
mozdítja, s különösen a közzülők saját erejükre utalt szegényebb sorsuak megél-
hetését könnyebbé teszi, sőt biztosítja: végre a nemzeti munkaerőt több új irány-
ban és tekintetben szaporítja; mi pedig a nemzeti közművelődés és közvagyon gyarapodását, s az által még az anyagi jólétet mozdiítja elő. E nemes céloknak elérhetését legyen kegyes (Czimed) a több-
sör említett kiállítás ügyének hathatós pártfogása; ismert hazaszeretete, s közl-
gyeink iránti lelkes jóakarata által lehetővé tenni, és az egyes egyházak előjár-
óinak, s iskolaszékeinek ajánlani, hogy a felügyelők alatt levő leányiskolák és nőnöveldék által kiállítandó tárgyaknak ese-
ként költségeit szíveskedjenek az ügy érde-
kében fizetni.

Kiss József
kir. tanfelügyelő.

A gazdaság köréből.

Ha a vizsgálódó szem a kisbirtokos u. n. parasztagazda gazdálkodási rendszerét vizsgálja, s azon viszonyokat tekintetbe veszi, melyben élve, gazdálkodási rendszerét követi: lehetetlen a meglepetésnek kifejezést nem adni a felett, hogy hátramaradásának oka, egyedül magában az egyénben, magában a gazdában, rendszerében s egyéni viszonyaiban rejlik.

Régóta megszokott s talán az unalmaság ismeretes már az a tapasztalat, hogy a magyar paraszt gazda haladni nem akar; haladni nem szeret, s talán nem is

„Ha nincs, majd lesz; mondta a szegény legény. — Aztán úgy elment, hogy nem hallottak róla sok ideig semmit. — Bement a Bakonyba haramiának. — Hej! de bizony nem ő neki való volt az a rossz élet. — Hiába várta a jó szerencsét, még csak hire sem volt annak. A szive majd meghasadt, amikor csak elgondolta szép Csillája gyászos sorsát. Bizony nem is állhatta meg, hogy egyszer fel ne kerresse. Ezután minden este titkon beszö-
kött hozzá mikor már a vén halász lefe-
küdt, vagy jól bezárt szobájában a kin-
cseit olvasgatta. — A ház végében a kis lóczán szoktak volt őt beszélgetni; s el-
határozta, hogy piros pünkösdi napjára virradóra bucsút mondanak a vidéknek, — s messze mennek. —

Igen ám! — csak hogy egyszer a vén molnár kileste a szándékot. — Azt szokta volt mondogatni magában: majd csak akkor lesz tied a lányom, ha a tavat nyáron fagnyi látom. — Eljött piros pünköszt előtt való este. A vén Hideg Máté úgy tett mint hogyha lefeküdt volna, pedig esze ágában sem volt; — a pandurok, a kiket titokban hozatott elő, rendelte ide is, oda is, hogy megfogják azt

képes. Pedig nincs a világnak talán nem-
zete, mely jobban ragaszkodnék szülőföld-
jéhez, falujához és ősi telkéhez, mint a magyar. Talán e nagy szeretet, e nagy ragaszkodás oka annak, hogy nem akar ott változást létesíteni; nem akarja belátni, hogy e régi elavult állapot tovább folyta-
tása előbb-utóbb a tönkre vezet.

A kor haladását érzi minden ember, minden polgára a hazának. E haladással a polgári kötelességek, a családi élet fokozódó szükségletei szaporodnak, nem különben az állam háztartás közelítettünk fejlődésével még eddig lépést nem tartó ter-
hei, jövedelmünk aránylagos szaporítását követelik, a reánk nehezűd nagyobb kiadásokkal szemben; ha hogy ezen köte-
lességeinknek, melyeket a társadalom, a közélet, ugy szünte saját egyéni szükség-
leteink is reánk rónak, megakarunk felelni. Ez oknál fogva kettőzött erővel kell hozzájárulnunk minden oly alkalomhoz, mely jövedelmünk emelését célozza. Nem szabad kizsákmányolatlanul hagyni, bármi csekélynek tetsző részét is iparunknak, gazdaságunknak, mely jólétünk emelésé-
hez, ha csak egy kis tényezőül is járulni ajánkozhatik.

Ha a kereskedő, az iparos üzletét fejleszti, emeli és minden eszközzel azt jövedelmezőbbé tenni igyekezik; miért ne kellene sokkal inkább a gazdának, különösen a kis gazdának, — ki százzorta több gátló viszonyok között mozog — azon igyekezni, hogy ő is jövedelmét fokozza, szaporítsa s jólétét minden áron előmozdítsa.

Vegyük például tekintetbe, hogy egy egy családnál, hol a családfő gazdálkodást üz, mennyi munkaerő, mennyi idő megy a semmiségbe a miatt, hogy sem az emberi, sem pedig az állati munkaerő nincs kellőleg beosztva, nincs kellőleg kihaszná-
lva, mert tudvalevő dolog az, hogy egy kis gazdának rendszeren — s ha az illető jó gazda is — minden körülmények között, úgy az emberi, mint az állati igaerő aránylag kedvezőbb mennyiségben áll rendelkezésére, mint a nagy kiterjedésen gazdálkodóknál, miután ő nála a biztos munkaszekeret első sorban a család tagjai szolgáltatják, s az aránylag kis birtok rendszeren el van látva a szükséges iga és haszon marhával, úgy annyira, hogy ő minden gazdasági munkát sokkal gyorsabban s előbb képes elvégezni, mint a nagy birtokos és elegendő alkalom nyílik neki a korai munka után mellék keresetekre, fuvarozásokra stb.; ezek pedig mind oly dolgok, melyeknek czélrészű felhasználása óriási befolyásu a kis gazda jólétének emeléséhez, habár sokszor fel nem ismerve ez előnyöket, a kedvező idő és alkalom kizsákmányolatlanul rohan el a nem számító gazda szeméi előtt. Hát még ha az örök-
lött hármasszoros rendszer nézzük, hol a talajt felosztják három részre, s mive-
lik az őszi, tavaszi és nyári rendszerével.

Eltekintve attól, hogy ezen hármasszoros rendszer épp oly jogosult lehet a maga helyén s azon viszonyok között, hol annak fentartása elkerülhetetlen; fel-
tétlen elvetendő ott, hol egy kisbirtokos rendelkezésére álló állati és kézi erő, mint a talaj s más fontos viszonyok — pl. piac, jó ut, vasút stb. jelenléte — ezen egyoldalúság megszüntetésére mintegy ké-
zen fogva vezetik a gazdát.

Szobonya Bertalan.

a betyárt. A mint egyszer jó a Pista szép fekete paripán, hogy Csilláját elrabolja, s aminet leugrik lováról, aztán menne a ház felé: nagy lármával rá robannak mindenfelől a zsendarók: „add meg magad leányrablót, utonálló haramia!”

De a Pista kikapta a kivarott tüsző-
jéből két csövi pisztolyát; — köszönt egyet kedvesének ki most lépett ki a ház-
ból: „Isten veled gyöngyvirágszál, gyö-
nyörűséges rubinom, áldjon meg a jó te-
remtő” s azzal szíven lötte magát, úgy, hogy rögtön meg is halt ott.

A mint Csilla meglátta Pistáját a földön heverni, sikolytott egy hosszan tartót, megcsókolta a halottat, aztán szaladt fel a dombra, onnan pedig le a mélybe, leugrott a nagy mélységbe, a Balaton fenekére.

Soh sem lették meg holttestét. Most is ott van az a vízben, ott a mélyben van lakása.

A Pistát meg eltemették halom ormán a halászok. —

Azért kell piros pünkösdre virradóra, halász lányok! virágot hányni a tóba, a Balaton mély vizébe, hogy a tündérré lett Csillának legyen miből koszorút fonnia —

A külföld.

A czárgyilkosok póra.

Éjfélkor a bíróság visszavonult, hogy a kérdőpontok felől tanácskozzék. Eji 1 órákor megjelentek a bírák és a 26 kérdést kihirdették, melyek ellen sem az államügyész, sem a vádlottak, sem a védők részéről nem tétetett kifogás. Ezután a törvényszék tagjai visszavonultak, hogy ítéletet hozzanak. Két óra hosszat tanácskoztak. —

Az ítélet hajnali 3 órákor hirdette-
tt ki. — Fuchs elnök olvasta fel az íté-
let szövegét, mely szerint 24 kérdésre a bírák egyhangulag igennel, Helfmann és Michailowot illető két mellék kérdésre pedig nemmel feleltek s így a vádlottak az összes vádpontokban vétkeseknek mondat-
nak ki.

Az államügyész rögtön javaslatot tett a büntetésre nézve s valamennyi vádlottra halálbüntetést kért.

Unkowsky, Ryssakow védője, tiltako-
zik a javaslat ellen védenee nevében, ki még nem töltte be a törvényszerinti 21 évet. Hivatkozik a büntető jogra, különösen az osztrák törvényre. Az államügyész replikája s Unkowsky duplikája után a bíróság még egyszer visszavonul. s a büntetés iránt tanácskozik.

Réggel 6 és fél órákor hirdette ki Fuchs elnök a halálítéletet indokaival együtt E szerint „az összes vádlottak vétke-
seknek mondatnak ki a vádbeli cselekmények-
nek, s ezért valamennyien kötéll általi halálra ítéltetnek.”

A vádlottak nyugodtan hallgattak vég-
ig az ítéletet, egyiknek arca se árult el felindulást. Perovszkaja halálos ítélete, mer-
váltott a nemesség tagja, a czár elé fog terjesztetni hivatalból. Unkowsky védő ügyvéd benyújtá Ryssakow semmisségi panaszát. Helfmén védője, Gehrke, kegyel-
mezési kérvényt nyújtott be.

A görög kérdés.

A görög kormány a hatalmak jegy-
zékére azt fogja választolni, hogy a Kon-
stantinápolyban székelő nagykövetek által megállapított javaslatokat elfogadja. A ki-
rály és a kormány tőlük tehetőleg min-
dent elkövettek, hogy más eredményt ér-
jenek el; a hatalmak szilárd akaratával szemben azonban engedniök kellett. —

Biztosnak mondják, hogy a német császár és az orosz czár távstüργyint intéz-
tek a görög királyhoz, a menyiben taná-
csolják az utóbbinak, hogy fogadjja el a hatalmak javaslatait.

Szent-Pétervárról.

Az orosz czár és neje, a mint a hi-
deg szünni fog, Czarskoje-Szelóba fog át költözni. Tegnapelőtt mind a ketten nyi-
tott hintóban kocszáltak végig a főútezen.
A számos járó-kelő tisztelettel üdvözölte a czárt, a ki igen komolyan és szomor-
runak látszott s mindenki aggódva viz-
gálta a gyanusnak látszó egyéneket, at-
tól féltve, hogy valami baj érheti a czár életét.

Hir szerint a téli kert irányában, a nyári kertetől a márvány palotáig terjedő aknát földztek fel, és pedig a jelenleg vádlottak egyikének vallomása folytán. Szakértők állítása szerint két évig dolgoztak az aknán.

A mint megfonta a koszorút, szomoruan felteszi a keresztire, aztán nagy sirással vissza siet a tóba. — Hej! jaj annak, a ki megakarja lesni ilyenkor. — Azt le-
ragadja magával s addig fel sem bocsátja, míg a lelkét ki nem lehell. — Sok szegény legény megadta már az árát az ilyen leselkedésnek. —

Hogy merre jött ki a tóból, s hol ment vissza, azt a léptei nyomán megsárgult fű mutatja meg. —

Hát a vén halászból mi lett? — A mint látta Csilla sorsát megzavarodott az elméje; s a sok kincsét bele szórta a nagy tóba, mind ott vannak a legmélyben. — Maga pedig úgy eltűnt, hogy soha sem lehetett látni többé. — Csak mikor nagy zivatar van, és nyugtalanodik a tó, hull a zápor dörög az ég, ilyen borzasztó nagy északákon, bösz rivalgás hangzik át a tájon. — Azt mondják, hogy a leányát most keresi Hideg Máté.

Halászok! hát ne menjetek nagy penteken halászni; — legények! hát ne menjetek tündérekre leskelődni: mert annak szomoró lesz a vége.

Szombat János
hittanhallgató.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

A Balaton tündére.

NÉPREGE.

(Vége.)

A gyönyörű Csillát egy szegény halász legény szerette, az árva Pista. A szép leány is szerette Pistáját. Már el is hátrózták, hogy mikor lesz a menyegző, a a vén Hideg Máté is belenyugodott: a mikor közbéragott az ördög, ekkor jött a tömérdek kincs. Ugy elvette az a vén halász esztét, hogy olyan kevély ember lett, a kivel még beszélgetni könnyű szerrel nem is lehet. — Meg is parancsolta ám Csillának, hogy többé egy szót se váltson azzal a szegény Pistával: „Nem néked való az én lányom, ur jön érted, gazdag, fényes, nem oly tehetetlen koldus” szokta volt ő mondogatni. — A Pistának meg egyenest kiadta az utat.

Szegény Csilla úgy el busult, hogy a szive majd meghasadt. — Elpanaszolta Pistának, hogy az apja azért nem adja neki mert nincs annyi fényes pénze, — amennyi ő kelmének van.

Ujváry művét, mely ton első hely „Hon” írja — bíráló bizotts

A buda-
bej, megappr-
nási carousse-
vasok „török-
Négy lovas k-
ötődik, Robo-
jegyezte meg-
nem oly elle-
többi.

A konz-
totta az, hogy-
náltattak, s r-
gr. Károlyi C-
hoz a konzul-
tokat kérve,
tet ne keljen
Gyula vállalk-
szegény portá-
fiktus mellett

A legfő-
nása Zuviel-
tárgyalta Son-
A bírós-
az ügyet. A-
az alsó bírós-
tatásával, Se-
ügyben a tov-
tettetik.

Ezen h-
tartalmazza,
első bíróság-
ben határozó-
szüntetéstét k-
vet is kimond-
esetén felebb

Dr. Révész

Simonffy
Sámuel 10 fr
Hajdu Gyula
Kocsár Gábor
frt. — Gyűgy-
roly 5 frt,
Mihály 2 frt,
1 fr. Dr. Sik-
rad Sándor 2
Udvarhelyi
Hódy Gyula
Kálmán 2 frt,
Deseon-
dor 1 frt, P-
Kálmán 5 fr
Scheer Benő
Ember Istvá
Dalmi Károly
Összesen 79

Kassay
ur ivén: K-
Ferencz 3 frt
gyel Zsigmon
1 frt, Köröss-
nos 1 frt, P-
Kálmán 2 fr
Sámuel 2 fr
Pál 1 darab
Csák János
Csiky Lajos
gyi Pál 1 frt
sy József 5 fr
Lajos 1 frt,
Elek, 5 frt,
frt. Összesen

Gelencz
ur ivén: Sző-
Lajos 1 frt,
Alajos 1 frt,
Gyula 1 frt,
mos 1 frt K-
frt. A debrec-
sága 10 frt,
vassy Sándor

Szögyén
ur ivén: Sző-
Lajos 1 frt,
sen 4 frt.

Ármós
5 frt, Balogh
zsef 1 frt, Sz-
lóssy Lajos 1
cze Viktor 1
mós Gábor
földi takaré-
Borbély

Thill 1 frt, B-
Sándorné 1 fr
József 40 kr,
né 1 frt, Heg-
András 50 kr

A külföld.

A czárgyilkosok póra.

Éjfélok a bíróság visszavonult, hogy a kérdőpontok felől tanácskozzék. Éji 1 óraker megjelentek a bírák és a 26 kérdést kibírdették, melyek ellen sem az államügyész, sem a vádlottak, sem a védők részéről nem tétett kifogás. Ezután a törvényszék tagjai visszavonultak, hogy ítéletet hozzanak. Két óra hosszat tanácskoztak.

Az ítélet hajnali 3 óraker hirdette. — Fuchs elnök olvasta fel az ítélet szövegét, mely szerint 24 kérdésre a bírák egyhangulag igennel, Helfmann és Michailowot illető két mellék kérdésre pedig nemmel feleltek s így a vádlottak az összes vádpontokban vétkeseknek mondatnak ki.

Az államügyész rögtön javaslatot tett a büntetésre nézve s valamennyi vádlottra halálbüntetést kért.

Unkowsky, Ryssakow védője, tiltakozik a javaslat ellen védené nevében, ki még nem töltte be a törvény szerinti 21 évet. Hivatkozik a büntető jogra, különösen az osztrák törvényre. Az államügyész replikája s Unkowsky duplikája után a bíróság még egyszer visszavonul s a büntetés iránt tanácskozik.

Reggel 6 és fél óraker hirdette ki Fuchs elnök a halálítéletet indokálva együtt E szerint „az összes vádlottak vétkeseknek mondatnak ki a vádbeli eseményekben, s ezért valamennyien kötélt általi halálra ítéltetnek.”

A vádlottak nyugodtan hallgatták végig az ítéletet, egyiknek arca se árult el felindulást. Perovszkaja halálos ítélete, mely vádlott a nemesség tagja, a császár előg terjesztetni hivatalból. Unkowsky védő ügyvéd benyújtja Ryssakow semmisségi panaszát. Helfmann védője, Gehrke, kegyelmezési kérvényt nyújt be.

A görög kérdés.

A görög kormány a hatalmak jegyzékére azt fogja válaszolni, hogy a Konstantinápolyban székelő nagykövetség által megállapított javaslatokat elfogadja. A király és a kormány tőlük tehetőleg mindent elkövettek, hogy más eredményt érjenek el; a hatalmak szilárd akaratával szemben azonban engedniök kellett.

Biztosnak mondják, hogy a német császár és az orosz császár távfürdőintézetek a görög királyhoz, a menyiben tanácsolják az utóbbiakat, hogy fogadják el a hatalmak javaslatait.

Szent-Pétervárról.

Az orosz császár és neje, a mint a hideg szünni fog, Czarskoje-Szelóba fog át költözni. Tegnapielőtt mind a ketten nyitott hintóban kocisztak végig a főutczákon. A számos járókelő tisztelettel üdvözölte a császárt, a ki igen komolyan és szomorúnak látszott s mindenki aggódva vizsgálta a gyanusnak látszó egyéneket, attól félvén, hogy valami baj érheti a császár életét.

Hír szerint a téli kert irányában, a nyári kertől a márvány palotáig terjedő aknát földöztek fel, és pedig a jelenleg vádlottak egyikének vallomása folytán. Szakértők állítása szerint két évig dolgoztak az aknákn.

A mint megfonta a koszorút, szomorúan felteszi a keresztre, aztán nagy sirással vissza siet a tóba. — Hej! jaj annak, a ki megakarja lesni ilyenkor. — Azt le ragadja magával s addig fel sem bocsátja, míg a lelkét ki nem lebelli. — Sok szegény legény megadta már az árát az ilyen leselkedésnek.

Hogy merre jött ki a tóból, s hol ment vissza, azt a léptei nyomán megsárgult fű mutatja meg.

Hát a vén halászból mi lett? — A mint látta Csilla sorsát megzavarodott az elméje; a sok kincsét bele szórta a nagy tóba, mind ott vannak a legmélyén. — Maga pedig úgy eltűnt, hogy soha sem lehetett látni többé. — Csak mikor nagy zivatar van, és nyugtalanodik a tó, hull a zápor dörög az ég, ilyen borzasztó nagy északokon, bösz rivalgás hangzik át a tájon. — Azt mondják, hogy a leányát most keresi Hideg Máté.

Halászk! hát ne menjetek nagy pénteken halászni; — legények! hát ne menjetek tündérekre leskelődni: mert annak szomorú lesz a vége.

Szombat János
hittanballgató.

A fővárosból.

Ujváry Béla „Két apa” című színművét, mely a legutóbbi Telek pályázaton első helyen nyert kiállítását, mint a „Hon” írja — a nemzeti színház dráma bíráló bizottsága előadásra nem ajánlotta.

A budapesti török konzul, Feridoun bej, megapprehendált azért, mert a mág-nási caroussel alkalmával a száguldó lovasok „török fejeket” szúrták át. — Négy lovas követé el a szörnyű tettet; az ötödik, Rohonczy, elhibázta, s mosolyogva ötödik, Rohonczy, elhibázta, s mosolyogva jegyezte meg a török konzulnak, hogy ő nem oly elcsélt a törököknek, mint a többi.

A konzul azonban egyáltalában bán-totta az, hogy a játéka török fejek használtattak, s nem hívta ki ugyan párbajra gr. Károlyi Gyulát, hanem elküldte a grófhoz a konzulátus titkárait — magyarazatokat kérve, hogy a kormánynak az eset-tel ne keljen följelentenie. S gr. Andrassy Gyula vállalkozott a közvetítésre, hogy a szegény portának ne legyen, a görög kon-fiktus mellett, lovardai konfliktusa is.

A legfőbb ítélőszék III. büntető ta-nácsa Zuvich József elnökle alatt tegnap tárgyalta Somoskeőy Géza ügyét.

A bíróság 3 óra hosszan át tárgyalta az ügyet. A kihirdetett határozat szerint az alsó bíróságok határozatait megváltoztatásával, Somoskeőy ellen az összes (16) ügyben a további eljárás teljesen beszüntetett.

Ezen határozat azon elvi kijelentést tartalmazza, hogy vádlottnak mielőtt az első bíróság a vád alá helyezését kéréséből határozott, joga van a vizsgálát beszüntetését kérni s egyszersmind azo el-vet is kimondja, hogy kérelem elutasítása esetén felebbezésnek helye van.

Dr. Révész Imre síremlékére adakoztak:

(2-dik közlés.)

Simonffy Sámuel ur ivén: Simonffy Sámuel 10 frt, N. N. 1 frt, 971. 3 frt, Hajdu Gyula 5 frt, Hegedüs István 3 frt, Kocsár Gábor 3 frt, Róthman Jakab 1 frt, — Gyulgey József 2 frt, Szilágyi Károly 5 frt, Takács Ferencz 3 frt, Gáll Mihály 2 frt, H. E. 1 frt, Szilágyi Imre 1 frt, Dr. Sik Lajos 1 frt, Sajó 1 frt, Konrad Sándor 2 frt, Debreczeni László 1 frt, Udvarhelyi Károly 2 frt, N. K. 1 frt, Hódgyula 5 frt, Hartstein Péter 5 frt, Kálmánchelyi Mór 1 frt, Dr. Kola János 2 frt, Deseomba Henrik 2 frt, Ujházi Sándor 1 frt, Pusztay Sándor 1 frt, Nemes Kálmán 5 frt, Czégely Ferencz 1 frt Dr. Seheer Benő 2 frt, Sinka Ferencz 1 frt, Ember István 1 frt, Ujváry István 1 frt, Dalmi Károly 2 frt, Vadon Sándor 1 frt. Összesen 79 frt.

Kassay Sámuel akad. igazg. tanár ur ivén: Kassay Sámuel 2 frt, Balogh Ferencz 3 frt, Hegedüs Sándor 1 frt, Lengyel Zsigmond 2 frt, Dr. Kovács Sándor 1 frt, Körössi Sándor 1 frt, Menyhart János 1 frt, Kállós Lajos 2 frt, Géressy Kálmán 2 frt, Tóth Ferencz 1 frt, Tóth Sámuel 2 frt, Török József 2 frt, Buzás Pál 1 darab Arany, Oszterlám Ernő 1 frt, Csák János 1 frt, Bethlendy Endre 1 frt, Csiky Lajos 1 frt, Jóó István 2 frt, Somogyi Pál 1 frt, Kovács Lajos 1 frt, Lugosy József 5 frt, Békessy Gyula 1 frt, Elek Lajos 1 frt, Szegedi Sándor 2 frt, Nagy Elek 5 frt, Révész Bálint Püspök ur 10 frt. Összesen 55 frt és 1 darab arany.

Gelenczei Pál real isk. Igazgató tanár ur ivén: Gelenczei Pál 5 frt, Beczner Frigyes 1 frt, Pápay Pál 1 frt, Piribauz Alajos 1 frt, Futó Mihály 1 frt, Zimmerman Gyula 1 frt, Gy. Büri 1 frt, Örvényi Vilmos 1 frt, Krisztiányi 1 frt, Stáld Ede 4 frt. A debreczeni légszesz gyár igazgató-sága 10 frt, Autolovics Gyula 3 frt, Lovassy Sándor 1 frt. Összesen: 31 frt.

Szögyényi István törvényszéki elnök ur ivén: Szögyényi István 2 frt, Beszke Lajos 1 frt, Lengyel Imre 1 frt, Öcszesen 4 frt.

Ármós Bálint ur ivén: Ármós Bálint 5 frt, Balogh Mihály 2 frt, Blokssay József 1 frt, Szepessy Gusztáv 2 frt, Komlóssy Lajos 1 frt, Szilágyi Lajos 1 frt, Vincze Viktor 1 frt, Fehér Herman 2 frt, Ormós Gábor 1 frt, Karap Mór 2 frt, Al-földi takarékpénztár 5 frt. Összesen 23 frt.

Borbély Imre ur ivén: Priegl és Thill 1 frt, Bignió János 2 frt, Özv. Szép Sándorné 1 frt, Fényes Dienes 50 kr, Sám József 40 kr, Balog János 1 frt, Alibáné 1 frt, Hegedüs Istvánné 2 frt, Bozsi András 50 kr, Szilágyi Bálint 1 frt, Gáll

Lajos 1 frt, Ladányi Mihály 1 frt, Lórint-ezi János 1 frt, Kovács János 50 kr, Bar-na Lajos 20 kr, Rácz Mihály 30 kr, Bor-bély Imre 1 frt, Risz Henrik 50 kr, Ber-ger József Kabáról 1 frt, Özv. Szalai Jó-zsefné 1 frt, Kádár István 1 frt, Balla Mihály 1 frt, Vársárhelyi Sámuel 50 kr, Bacsó Bálint 1 frt, Márk Pál 1 frt, Ná-nássy László 1 frt, Huszár Sándor 1 frt, Beke Mihály 50 kr. Összesen 24 frt 80 kr.

(Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

* Van már jelöltje a helybeli sza-badelvű pártnak az első választókertület-ben, Kőrösi Sándor főiskolai jogtanár személyében. Egy küldöttség tegnapelőtt délután kereste fel, s ő késznek nyilatko-zott a jelöltség elfogadására. Mint értesül-tünk, a II-dik választókertületben Fráter Imrét fogja felleptetni a szabadelvű párt, míg a III-ik választókertületben ismét Kis Lajossal akar szerencsét próbálni.

* A színész-egyesület tagjai egy-másután távoznak városunkból. A virág-vasárnap elmúlt s kiki nyári állomás helyére kénytelen utazni a szerződés szerint. Még a kardalok sorai is nagyon meg-ritkultak.

* A nagyerdő, városunknak e pom-pás terület helye, nagyban kezd élénkül-ni. Az odavezető uton, az u. n. Simonyi-gáton, egymásután emelkednek a szebbnél-szebb nyári lakok. A tatarozás, csinosítás egyre folyik. Sétalók is nagyobb számmal rándulnak már ki friss levegőt élvezni.

* Verőfényes szép napunk volt ma, gyöngye tavaszi szél mellett, ami a sár apasztását tetemesen előmozdította. Talán-talan mégis beköszönt végre a tavasz!

* A 8-ik bérlőben utolsó előadás lesz holnap szinpadunkon. Azonlét bérlő-szünetben még 8—10 előadás tartatik s a színidény véget ér.

* Gyászjelentés. Mély fájdalommal jelentjük szerzetem, illetőleg anyám, SZABÓ JULIÁNA, előbb Deák Györgyné utóbb Soos Jánosné aszszonyának hosszas súlyos szenvedés után élete 47-dik, 2-dik házassága 13-dik évében, folyó hó 12-kén d. u. 4 óraker történt elhunytát. Földi részei f. hó 14-kén d. u. 3 óraker a kis-zappanos-utczai 555. számú háztól, a ref. nagytemplomban tartandó egyházi szertar-tással a csapó-utczai sírkertben tétetnek örök nyugalomra. E végítzettség tételre rokonainkat, barátainkat ismerőseinket s általában a résztvevő közönséget tisztelettel meghívjuk. Debreczen, 1881. ápril 12. Soos János, Deák István nejevel Kis Ju-liánnával és Juliánna, István, Zsuzsánna gyermekeikkel.

* Ihász Dániel temetéséről a kö-vetkező táviratot vette Collegnoból az „Egyetértés”: A temetés nem végződött rendben. Beracconéból d. u. félötör in-dult menetet Kossuthék, barátok, ismerő-sök kísérték és a collegnoi munkás-egy-let, melynek a boldogult tiszteleti tagja volt. Sirhelyet a község előjárósága ihász-nak, mint protestansnak, pénzért adott, ezt Meil turini lelkész, beszédében szégyennek bélyegezte egész Olaszországra, melyért ihász életét annyiszor kockáztatta. A szer-tartás alatt csöcselék zajongott s protes-tans-ellenesen tüntetett. Egyébiránt a te-met közelebb Turinba szállítatik. Most is csak idő rövidsége miatt nem történetett. Koszorukat többen rendelték a sírra, azon-ban el nem készülték. Kossuth rendkívül levert, bánatos; egészsége jó.

* Az elmezavar jelei mutatkoztak tegnap D. L. helybeli hivatalnokon, mi-nek folytán a kórházba szállítottat apo-las végett.

* Ismét veszett kutya. Ma dél-ben 12 óraker czepléd-utczán a zsbivásár téryen egy fekete házi ebet vertek agyon, mely már tegnapelőtt óta kóvályog a vá-rospan szerteszélyvel s több kutyákat összemart. Ez borzasztó helyzet, különösen azon esetben, ha elgondoljuk, hogy van-nak tulajdonosok, kik kutyáikat szabadon hagyják kóborogni s így kóborgás közben egy ilyen dühöd eb által megmaratva, ismét haza megy, hol több családtag által szerettetik és simogattatik, s csak a bekövetkező katastropha ébreszti az addig nem is sejtett szörnyű valóra. Hogy pedig az ilyen szerencsétlenség még csirájában leginkább erkölcsi kötelességeben erre vonatkozólag szigorú óv- és rendszabályo-kat felállítani; s egyszersmind óhajtandó az is, hogy minden kutyát — legyen az bármely fajból az ebeknek — minden válogatás nélkül — ha az utczán kóborog — őszefogdosassanak. A kapitányi hivatal pedig elrendelhetné, hogy az erre kiren-delt közegek, ne csak nappal, hanem éj-

jel is teljesítsék, különösen a mellék ut-czakon a kutyák őszefogdosását. P. I.

* A kegyelemről. Az általunk már jelzett megkegyelmezési ügyben, tegnap érkezett le az igazságügyminiszter által a kir. ügyészekhez intézett azon utasítás, hogy azok, kik büntetések legnagyobb részét kiállották s példás magaviseletet tanusítottak, a megkegyelmezésre felterjesztendők.

* Tömeges mérgezés. B.-Csabán a Bánát-utczában Sojkás Strben János házában a napokban körülbelül 10 kis gyermek játszadozott együtt egy szinben, hol szalma és más fűtőanyag volt felhal-mozva. Játékközben a fűtő anyagot boly-gatni kezdtek és harapdálni belőle. Csak-hamar a legferdebb beszéd és eszelőssé-gek nyilvánultak valamennyi gyermekben, többen pedig hányni kezdtek. A segítség-tül hívott orvos, dr. Ondroviczky Lajos ur, azonnal konstataálta, hogy itt mérge-zés forog fenn s kutatván a baj kutterfor-rását, a fűtőanyag között maszlagos redő-szirmot talált. Az azonnal alkalmazott el-lenszerek kitűnő hatásuknak bizonyultak, a gyermekek „észretértek” és ma már egyiknek sincs semmi baja.

* A „Korán”-t, a mohamedánok szent könyvét, Kámorey Sámuel pozsonyi tanár az eredeti arab szövegből lefordította s mintegy 10 ivnyi magyarázattal ellátta. A kész kéziratot azonban csak akkor bo-csátja sajtó alá, ha elég előfizetője lesz. Kámorey ezáltal bevégezte egyszersmind az összes monothéisták (egy istent vallók) szentírásainak fordítását. A „Korán” elő-fizetési ára 4 forint.

* Új zenemű. Tábornok és Parsch zenemű kereskedésében Budapestben meg-jelent a „Rococo”, ballet, ára 1 frt 50 kr.

* Gusztrinyi Sándor, a kitűnő hírből álló női ruha szabász, lapunk ut-ján értesíti a t. közönséget, hogy szabá-szati — tanítását a husvétii ünnepekig és alatt beszünteti, s azt csak az ünnepek el-múltával folytatandja.

* Kéjutazás. A napokban egy jász-berényi uri ember megfogadott egy ottani fuvarost 10 frtért, hogy vigye el Jászapátra. Alig értek a város ajára, elakadtak, úgy hogy az illető a kialakított összeg kifize-tése után kénytelen volt a legelső tanyák egyikére begyalogni, s annak gazdáját 8 frtért megfogadni Jákóhálmáig, de nehány öre már ennek a lovai is elakadtak. In-nen aztán jákóhalmi emberek fogadott 8 frtért; hogy szállítsák őt Jákóhálmára. Ezeknek valóban sikerült is vállalatoknak megfelelni, amennyiben lovak teljes kime-rültsége dacára bevászorogtak Jákóhálmára; de ez még csak fele utja Jászapáti-nak, s eddig már is 26 frtba került az utazás, no de minthogy már innen Apátiig jobb út volt, innen 8 frtért elvittek. Így tehát Jászapátra való utazás 34 frt, mond harmincegy forintba került. Ilyen utazás esik az alföldön, ebben a árves és sár-tereges világban.

* Az asszonyok! Olaszországban miniszterválasz van. Olasz lapok szerint az egész válságot Cairoi és Depretis fe-le ségei közt fennálló viszály okozta. Depretisné büszke arra, hogy férje az Annunziata rend lovagja és így jogosítva van a királyi rokonnak nevezni, nagyon zokon esett tehát neki, hogy Cairoliné lak-ka a consulta palotában és igen sok eset-ben mint miniszterelnöknek nagyobb rang-gal és előnyvel dicsekszik, mint ő. E két asszony gyűlöli egymást és férjeik által igyekeznek egymásnak kellemetlensége-ket okozni.

* Az altató. Még a múlt évben történt, hogy egy Klein nevű, nagyváradi kocsmáros. egy pénzzel bőven ellátott kupez italába álomport vegyített. A por jól működött, a kupez aludt, mint a kő, de annál inkább ébren volt a kocsmáros s felhasználva embere tehetetlenségét, azt teljesen kizsebelte. Másnap persze lármát csapott a kifosztott, a rendőrség meg is indította a nyomozást, hanem Klein a pénzzel nyomtalanul eltűnt. A nyomozást Czobánczy rendbírószervezte s a kitartó kutatásnak a napokban eredménye is lett, a mennyiben Klein feleségével együtt Csobánczy által kézrekerítették.

* Rablás. Folyó hó 5-én esteli 9 óra tájban Klein József borzi regálebérlőt lakásán egy 9 tagból álló rablóbanda megtámadván, tőle 1800 frt készpénzt és több apró tárgyakat elraboltak. A vizsgá-lat a járásbírószék által más nap folyamatra tétetett, mely alkalommal kitűnt, hogy a rablók Aradmegyérből jöttek át, s köztük egy aradmegyei, csermői születésű jelen-leg is szolgálatban levő csendlegény is részt vett volna. Ez a rablás elkövetésekor egy lakos megismertei

Közgazdaság.

Husarak.

Debreczen, ápril 13.

Megállapítva s bejelentve 1881. ap-ril 13-tól 20-ig következők:

42 kr Magyar Gábornál dedó-utca 125 sz. alatt.

44 kr Szilágyi Gábornál szt.anna-utca régi székben.

46 kr Gyarmati Istvánnál mester-utca 1442. Varga-utca 2238. sz. a. Nagy Mihálnál pfa-ut. 970 sz. a. és Gyarmati Jánosnál mester-ut, 1113. Morgó-utca 566 sz. alatt.

Minden többi bejelentett mézár-szé-kekben pedig 48 kr.

Debreczen, 1881. ápril 12-én.

Időjárásí jegyzések.

— ápril 12.

A légnomás helyzetében kevés vál-tozás történt tegnap óta. A nagy légnyo-más (707) Oroszország délnyugati részé-ben, a kisebb légnomás (758—769) a continens délnyugati tájain van. Az idő mérsékelt szelek mellett északkeleten de-rült, délnyugaton borus, kevés csapadék-al. A hőmérséklet nagyobbodott.

Hazánkban: Többnyire északkeleti és keleti erősbüdtő szelek mellett a hő-mérséklet kissé főlebb, a légnomás pedig kissé alább szállt. Az idő általában véve lassu derülésben van, helyi csekély meny-nyiségű csapadékok gyéren voltak. Tá-viratok a külföldről nem érkeztek.

Kilatás a jövőre. Hazánkban: L a s u derülés és a hőmérséklet nagyobbó-dása várhatók.

FELHÍVÁS ELŐFIZETÉSRE.

Figyelmeztetjük és kérjük tisz-telt előfizetőinket, kiknek előfizeté-sük m. hó végével lejárt, hogy újabb megrendeléseiket mielőbb meg-tenni méltóztassanak.

Lapunk ára:

Egy óra 1 frt — kr.
Két óra 1 frt 80 kr.
Három óra 2 frt 50 kr.

Előfizetést a hó bármely nap-jától elfogadunk.

Az előfizetési pénzek és postai utalványok lapunk kiadóhivatalába, főpiacz, Vecsey-ház küldendők.

A „Debreczen” kiadóhivatala.

— Dr. Fáy Márk orvos, sebész-tudor, szülész rendel d. e. 8—9-ig, d. u. 2—4-ig. Különösen foglalkozik syphilis, bőrbetegségek és gégetükrésztel. Lakása n.-hatvan-utca 1576. sz. a.

— Budapesti tőzsde, ápril 13. — Ezüst — frt — kr; cs. és kir. arany frt 5.51 kr; 20 francos arany frt 9.27 kr.

DEBRECENI SZÍNHÁZ.

195.

8. Bérl. 20. sz.

Szerda, ápril 14-én

Tóthfalusy Gusztáv jutal-mául

adatik:

COX és BOX.

Bohózat 1 felv.

ERNÁNI.

Dalmú 3-ik felvonása.

Kezdete fél 8 óraker.

Szabó József,
felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

Kunz József és Társa

DEBRECZEN, KISTEMPLOM-BAZAR.

A küszöbön levő tavaszi időny alkalmából, tisztelettel ajánljuk a nagyérdemű hölgyközönség becses figyelmébe, a minden igényeknek megfelelőleg dús gazdagon felszerelt

divatáru raktárunkat
vászon, kész fehérnemű, és

kiházasítási cikkeinket,

melyeknek minősége és olcsósága minden tekintetben feltűnő.

Ezekkel kapcsolatban felemlítjük:

butor-szövet, függöny, paplan, matrác

és
viaszkos vászon raktárunkat,

melyben mindezen cikkek gazdagabb választékban kaphatók, mint bárhol.

Minták, árjegyzékek kívánatra bárhova elküldetnek.

Vidéki megrendelések és megbízások gyorsan és a legpontosabban teljesítetnek.

385 darab : 4 frt 10 kr.

Hald, csudáld, nézd!

CSAK 4 FORINT 10 KRAJCZÁRENT!

Elárulás miatt!

- 1 darab nagyszerű villanyos ezüst plaqué-asztalsengő,
- 1 bécsi inga-óra fa-szetrényben kolonozással,
- 1 aranyozott remontoir-zsebóra, mely 10 percig jár, szerkesztéssel, mint játékszer,
- 1 solweizi zenemű 2 títóval, melyen mindenki a legszebb darabokat játszhatja,
- 1 egész uj transvaai-ídjósóló, mely 24 órával előbb pontosan hirdeti az idő változását.
- 12 drb nehéz evőkanál, melyek öröké fehér, mint ezüst maradnak,
- 12 " kávéskanál, ugyanazon minőség,
- 12 " legjobb párisi jóillatu toilette-egészségi szappan, mely használata solytán a bőr tiszta és fehér lesz,
- 100 drb kintő jó penna, skatulyában,
- 100 drb legjobb angol levélpapír,
- 100 " legjobb gumirozott levélboríték,
- 12 drb cserusa, 12 drb pennatok, 6 drb ezüstösött tálcza,
- 3 " különböző kristály só-, paprika-, bors-tartó, 6 drb igen érdekes fénykép csakis urak részére,
- 1 drb 1881. évre szóló naptár aranynyomással, s egész uj double arany broschit és 1 mell-tű.

Kapható csakis a hazbér terminusáig.

Raktárhelyiség Bix, Bécs, II-ik kerület.

Alsótest sérvszervenvedőknek.

G. Sturtzenegger, Herisaban (Schweiz) sérvkenőcsét a legjobban ajánlja. Ezen kenőcs nem tartalmaz semmiféle káros anyagot s gyógyít még egész régi sérvsérüléseket, ugyasinté anyabetegségeket is. Edényekben kapható, használhatóságának leírása mellett 3 fl. 20 kr. úgy G. Sturtzeneggernél, valamint az utób megjelölt raktárok által. Számos bizonyítványok, tartalmukban a következőkhez hasonlóak, bárki által nálunk beláthatók.

6) Tíz éve már, hogy egy sérvbetegségben szenvedek amely három év óta annyira kiterjedt, hogy a nagy fájdalomtól alig voltam képes dolgozni. En az Ön kenőcséből egynéhány edénykét előírás után felhasználtam, és most tökéletesen egészséges vagyok. Ezer köszönettel tartozom Önnek erette. Irvy le temple, Paris. Erw. F. A.

Kapható Budapesten Pataky Károly gyógyszerüzében, Nagyhatvan-utca 23.

Hirdetés.

Péterfia-utca 957 sz. a főutcához második cserapes ház, négy szobával, tágas udvar, kert, mellékkezeliségekkel, és 5 hold onódó föld-

del kedvező feltételek mellett eladó, vagy pedig jövő pünkösdtől kezdve bérbe kiadó. Értekezhetni ugyanott a

tulajdonossal.

(172.)

SIRKŐRAKTÁR

DEBRECZENBEN.

Van szerencsém tudatni a n. é. helybeli és vidéki közönséggel, hogy az eddig három helyen levő sirkőraktáramat a főpiacon Vecsey Imre ur házánál egyesítetem, e szerint a mai naptól fogva nagy raktárom ott leend, melyet dusan be is rendeztem.

Nagy választékban van kül- és belföldi

MÁRVÁNY,
GRANIT, SYENIT

és
POPHIR

igen szép veres, kék, szürke, fekete apró fehér szemcsékkel és sötét szürke színben.

a legolcsóbb árakban számítva.

Készíték: család czimereket s másnemű diszitményeket köbemettszve, továbbá siriratokat bármely európai nyelven, a legfinomabb aranyozással és sirszegélyeket.

Főállalom a siremlékek felállítását és a régi sirkővek újítását, akár helyben, akár vidéken, a legjutányosabb árak mellett.

Üzletemnek 20 éven át fentállása óta tanusított pártfogását a n. é. közönségnek megköszönve, s kérésre továbbra is bizalmát maradtam tisztelettel

Boros Sádor,

kőfaragó,

Raktárhelyiség Debreczenben, főpiacz Vecsey-ház alatt.

A gráci országos kiállításon 1880-ban érdeméremmel kitüntetve.

TEMESVÁRI MÓR
cipőgyár raktára Budapesten,

király-utca 1-55 szám, báró Orczy-féle ház, nagyban és kicsinyben.

NŐK SZÁMÁRA:

Komod cipők eberlasztinból és bőrből	1 frt 80 kr.
Séta-cipők, divatos félezcipők, finomak és diszejek	2 frt 20 kr.
Regatta-cipők eszettekkel, finom eberlasztinból vagy bőrből	2 frt 70 kr.
Regatta cipők fénymázos orral, magas sarokkal, legújabb szabás	2 frt 80 kr.
Regatta cipők sagrénből vagy zergebőrből szegzett kettős talppal magas sarokkal, legújabb szabás	2 frt 80 kr.
Eberlasztig-czugas topánok, finomak, diszesek, fénymáz-orrall	2 frt 70 kr.
Eberlasztig topánok ruganyhuzóval, magas kivágással, fénymázos orral, rokokó sarokkal, legújabb szabás	3 frt — kr.
Eberlasztig czugas topánok, tziyalaku metszéssel, sima talppal, rokokó sarokkal, elegans szabás	3 frt 20 kr.
Bőrczugas topánok sagrénből, szögelt talppal, magas kivágással, legfinomabb kiállítás	3 frt 20 kr.

URAK SZÁMÁRA:

Topánok erős sagrénből, erős talppal	3 frt 30 kr.
Borjubér topánok, vikszosak, erős dup'talppal, a legjobb minőség	4 frt 20 kr.
Borjubér topánok kesztyűbőrből, a lehető legjobb minőség	4 frt 50 kr.
Regatta félezcipő nyári időnyre, legjobb sagrénből, erős talppal	3 frt 60 kr.
Regatta félezcipő fénymázos díszszel, legújabb szabás	4 frt — kr.
Csizmák erős vikszos vagy sagrénbőrből, magas szár, srófolt talppal	9 frt — kr.
Gyermek cipők sagrénből vagy vikszos	2 frt 50 kr.
Leány-cipők eberlasztig és bőrből	1 frt 80 kr — 2 frt 40 kr.
Gyermek-cipők	60 kr — 1 frt 20 kr.

Megrendelések postán utánvét mellett vagy az előleg bektüldése után gyorsan s pontosan teljesítetnek. — Nem alkalmas lábbeli a legkészségesebben ki-cseréltetik.

Részletes árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek meg.

(127.)

Pain-Expeller
A borogonyval
nagyon jó hámszer.

Kapható Debreczenben: Dr. Rothschnek
V. gyógyszerész urnál s csaknem minden
nagyobb városi gyógyszerárban.